

H. J. M. SCHOO, *Malaria, haar ontstaan en haar bestrijding*.
Uitgave van *Het Dagblad voor de Zaanstreek*, 1902. Prijs
50 cents.

Collega H. J. M. SCHOO te Krommenie, die, zooals onze lezers kunnen weten, in ons land den strijd met de malaria en haar profeet, de Anopheles, heeft aangeboden, heeft met het doel de nieuwere begrippen omtrent het ontstaan en voorkomen van malaria ook onder het leekenpubliek meer bekend te maken een populaire brochure geschreven, getiteld: „Malaria, haar ontstaan en haar bestrijding”. In zijn laatste artikel over malaria in dit *Tijdschrift* (n°. 17) wees SCHOO er op, dat in Italië vele populaire geschriften over malaria bestaan en noemde hij deze een machtigen steun voor de bestrijding dier ziekte. Door het schrijven van zijn brochure heeft hij nu gemaakt, dat de strijders in Nederland tegen de moeraskoorts dien bondgenoot niet langer behoeven te ontberen. Voor onze lezers bevat het boekje uit den aard der zaak niets nieuws, maar de geneeskundigen zullen de lezing ervan allicht gaarne aan hun belangstellende patiënten aanbevelen. Het boekje is versierd met eenige afbeeldingen, waarvan de meeste voor onze lezers ook geen onbekenden zijn. Onnoodig te vermelden, dat de afbeelding der gevreesde Anopheles den omslag versiert.

MUNTENDAM.

— * —

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

Voor het laatst kom ik de gastvrijheid van uw blad inroepen, tot beantwoording van de door Dr. MAASLAND in het vorig nummer op mijn aanmerkingen gestelde repliek.

Ik meen, dat KÖNIG zich verbazen zou, wanneer hij hoorde dat Dr. MAASLAND hem als voorstander van de herniotomie met COOPER's mes aanhaalt. Wel wijdt hij een pagina in zijn handboek aan het beschrijven dezer methode, doch laat er cursiveerend reeds in 1893 en misschien nog vroeger 1) op volgen: „Wir pflegen in der Regel auch die Einschneidung der einschnürenden Stelle „des Bruchsacks von aussen nach innen zu machen” (pag. 397) en verder wederom cursiveerend: „Am sichersten vermeidet und beherrscht man die „Blutung, wenn man die Erweiterungsschnitte von aussen nach innen „führt (pag. 409).

Dit vergat Dr. MAASLAND te vermelden, terwijl ik er aan toevoegen kan, dat KÖNIG bij zijn operaties van ingeklemde breuken de herniotomia aperta zelf toepast.

1) Ook reeds in de uitgave van 1889 blz. 351 en 360. (Red.).

Dr. MAASLAND leze, wat GRASER in zijn verhandeling over breuken in het *Handbuch der praktischen Chirurgie* van VON BERGMANN c. s. mededeelt (Band III, I. Theil, pag. 597). Voor zoover het een vergelijking tusschen de nieuwere en oudere methode betreft, zijn het (pag. 696) woordelijk de volgende regels: „Wiewohl zu erwarten steht, dass sich alle ärztliche Kreise im Bälde die „Ueberzeugung anschliessen, dass eine offene Herniotomie mit Spaltung des „Einklemmungsringes von aussen nach innen viel leichter und sicherer ist, „als die früher ziemlich allgemein geübte Methode, soll doch *wenigstens im „Anhange* auch noch *die ältere Methode beschrieben werden*”. (De cursiveering is van GRASER).

Het gaat toch niet aan om GRASER ook als voorstander van „die aeltere Methode” aan te merken, omdat hij hier ongeveer een pagina gebruikt om ze te beschrijven.

Elk, reeds langer onze kunst beoefenend chirurg, heeft volgens „die aeltere Methode” geopereerd; en zoo kan Dr. MAASLAND zich herinneren, dat hij operaties bijgewoond heeft, waarin ook ik den herniotoom van COOPER gebruikte. Tempora mutantur, nos et mutamur in illis. Hetzelfde moet men ook zeggen van de operaties door VAN ITERSON verricht en in de voor eenige jaren verschenen dissertaties, door Dr. MAASLAND aangehaald, beschreven.

Mocht ik door mijn bezwaren tegen de publicatie van Dr. MAASLAND bewerkt hebben, dat zij, voor wie Dr. MAASLAND die mededeeling bestemde, zich tot kalm nadenken nederzetten, alvorens de nood hun den herniotoom van COOPER in de hand drukt, dan zal ik het doel van dit schrijven bereikt achten; verdere discussie hierover te voeren acht ik nutteloos. De chirurg van beroep zal voor zichzelf wel weten, welchen weg in te slaan, hem het beste voorkomt.

U dankend voor de plaatsruimte
den Helder,
18 Mei 1902.

Hoogachtend,

Dr. J. SMITS.

Geachte Redactie!

In het referaat van collega BOELE over het verplicht aangeven van tuberculose, voorkomende in het nummer van 17 Mei 1902, staat te lezen, dat „in Baden bijv. het aangeven van sterfgevallen aan tuberculose verplichtend (is).” Deze, door FRAENKEL neergeschreven zinsnede, schetst den toestand echter niet meer zooals zij *thans* is. Immers in een „Verordnung betr. die Bekämpfung der Tuberculose der Menschen vom 30 Januar 1902” (cf. *D. med. Woch.* n°. 20 Inseratenteil) lezen wij onder § 2 het volgende:

Die Aerzte haben jeden Fall, in welchem ein von ihnen behandelter, an vorgeschrittener Lungen- oder Kehlkopfschwindsucht Erkrankter seine Wohnung wechselt oder in Rücksicht auf seine Wohnungsverhältnisse seine Umgebung hochgradig gefährdet, ferner jeden Fall von Erkrankung an Lungen- oder Kehlkopfschwindsucht bei einer in einer Schule oder Erziehungsanstalt und den dazu gehörigen Räumlichkeiten wohnenden Person dem Bezirksamt mittelst der ihnen vom Bezirksarzte zu liefernden Anzeigekarte alsbald anzuzeigen,